

Прилог 12.2. Стратегија обезбеђења квалитета

На основу члана 149 Статута Високе школе за менаџмент и економију у Крагујевцу, а у складу са Правилником о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Савет Високе школе доноси:

СТРАТЕГИЈУ ОБЕЗБЕЂЕЊА КВАЛИТЕТА ВИСОКЕ ШКОЛЕ

1. Модерни концепт управљања квалитетом подразумева и изградњу и имплементацију система који ће обухватити све аспекте квалитета, односно укупни квалитет. Систем обезбеђења квалитета почива на стандардизацији управљачких и других процеса рада у Високој школи. Стандардизација предпоставља активност која ће ојачати, систематизовати, каналисати и развнати човекову природну особину да обавља своје послове на прави начин. Смисао стандардизације је стимулисати креативности код запослених и партиципација запослених, мењајући их од пуких издршилаца у протагонисте, који се према послу и систему у ком раде односе као добри домаћини. Стандардизација значи изградњу управљачког система који може створити стабилну, ефикасну, профитабилну и конкурентну Високу школу. Систем обезбеђења квалитета подразумева успостављање стандардних и транспарентних поступака рада осмишљених тако да допринесу остварењу одређених циљева и мисије Високе школе.
2. Основ процеса унапређивања квалитета чине процеси праћења (мониторинга), како задовољства корисника (студената, запослених, послодаваца, економије и друштва у целни), тако и свих кућних процеса рада и остваривања зацртане стратегије. Систем осигурања квалитета почива на перманентном вредновању свих аспеката рада Високе школе. Налази и резултат самоевалуације морају бити ефектно преточени у Стратегију, циљеве и задатке Високе школе. Дефинисање и имплементација корективних акција (налази самооцењивања) су покретач процеса непрестаног усавршавања квалитета Високе школе. Осим тога важна активност процеса унапређења је тренинг унапређења знања и способности запослених, а пре свега наставника и сарадника. На овај начин је осигурана еволуција институције, односно њен пут ка изврсности.
3. **Култура квалитета се успоставља свакодневним унапређењем свих процеса рада при чему је фокус на следећим елементима:**
 - Адекватан и добар студијски програм

Почетак сваке ревизије или креације новог студентског програма мора бити прикупљање информација о томе шта су то потребе корисника (менаџмента, друштвене заједнице и самих студената). Ове информације треба да буду основ ревизије и креације студијског програма.

 - Обезбеђење квалитетне процедуре која ће гарантовати избор квалитетних наставника и сарадника.

Квалитет наставника и сарадника треба да се оцењује према следећим основним елементима:

- а) квалитет наставника као научног радника: број релевантних публикација (Сигтеп^А Current Content lista, Citation indeks);
- б) квалитет наставника као едукатора; резултат студенске евалуације предавања и других форми подучавања, перманентни рад наставника са студентима кроз семинарске радове, консултације, укључивања студената у науке и истраживачке пројекте и сл.;
- в) квалитет наставника као промотера науке и истраживањима: учешће на дипломским академским студијама, број доктораната и способност формирања научног подмлазка;

- г) квалитет наставника као промотера својих способносни и капацитета: учешће наставника у разним видовима систематског тренинга ради унапређења методичких и дидактичких знања, али и других која су битна за достизање и осигурање промовисаног нивоа квалитета.

- обезбеђење квалитетног система оцењивања знања студената путем:

- а) обезбеђење квалитетног процеса учења и са тим у вези квалитетног процеса процене стеченог знања студената;
- б) информисања студената о начину на који се врши провера знања, на који се начин формира оцена, те које су могућности да изразе сопствено неслагање са оценом стеченог знања. Ове информације морају бити дефинисане и оквиру *сигџулума* сваког предмета и укључене у студентски информатор;
- в) обезбеђење транспарентности и јавности испита. Транспарентнос се постиже формирањем документације о студентском напредовању током наставе, и наравно о финалном оцењивању. Основ ове документације чини документација којом се утврђује да је студент радио и био оцењиван у току наставе (семинарски рад, цртежи, листа присутности, оцена учешћа у наставном процесу и сл.). Обавезан део документације је и пријава за испит која представља доказ о финалној оцени и која чини архивску грађу која се трајно чува. Осталу документацију чува наставник у просторијама Високе школе, на начин прописан општим актом;
- г) настојања да студенте оцењује други наставник, а не онај који им је помогао да стекну то знање заједно са тимом својих сарадника (екстерно оцењивање). У немогућности објективизирања процене стеченог знања, обезбедити дупло оцењивање писмених радова.

- обезбеђење квалитетног процеса стицања знања које треба да садржи:

- а) Јасан и недвосмислен план наставних активности, неопходан за контролу рада наставника и сарадника и за мотивисање студената да се активно укључе у процес наставе (када је јасно зашто је настава осмишљена на одређени начин студенти су спремни да сарађују);
- б) унапред припремљена квалитетна предавања (по могућности интерактивна);
- в) доступне и разноврсне изворе информација – једна књига не може бити довољна за наставни процес. Листа литературе би требала да буде што дужа уз омогућавање студенту да изабере текст и стил писања који му највише одговара. Поента је у креирању осећаја слободе и одговорности сталним подстицањем могућности избора;
- г) квалитетно практично увежбавање материје која је савладана на предавању у лабораторијама и у пракси;
- д) Осамостаљивање студената. кроз израду семинарских радова, укључивање у истраживачке активности, мотивисање студената да самостално закључују и резултате закључивања изложе јавно (конференције, семинари, радионице, часописи и сл.);
- ђ) Навикавање на тимски рад - израда семинарских радова у групама од два до три студента на исту тему;.
- б) Форме наставног процеса који ће допринети изградњи општих способности, као што су комуникација, коришћење различитих извора литературе. кратички дух (позитивна кригика, толерантност, управљање и организација властитим временом, основне менаџерске вештине, лидерство и сл.

- Периодично самовредновање (self-evaluation) у свим сегментима активности и то:

- а) Студијски програм (*сигџулум*) мора бити у потпуности евалуиран у свим аспектима најмање сваке три године
- б) Рад наставника требало би да се перманентно оцењује од стране студената. Основа за оцену би требало да буду припремљене анкете о раду сваког наставника (најмање сваке године - пожељно сваког семестра). Наставник је дужан да јавно покаже на који је начин добијене информације о оцени свог рада искористио да унапреди своју наставу. Наставник о томе сачињава писмену информацију коју доставља комисији за обезбеђење квалитета.
- в) Избором квалитетних наставника што се спроводи редовним и јасно дефинисаним правилима

избора наставника.

- Периодична екстерна евалуација најмање сваке четврте године уз помоћ експерата - евалуатора

- а) Већа Европе тј, Европске асоцијације универзитета – ЕУА;
- б) евалуатора из Министарства просвете и спорта.

- Перманентно подизање квалитета инфраструктуре на Високој школи

- а) успостављање ефикасног система контроле квалитета;
- б) успостављање адекватне базе података и проточног тока документације и сврсисходно осмишљен начин прикупљања информација о квалитету наставе;
- в) унапређење и развијање презентационе технике (перманентно образовање наставника за примену модерних наставних метода);

4. Први и минимални предуслов успостављања културе квалитета на Високој школи је изградња адекватног и ефикасног система контроле квалитета.

Развој система обезбеђења квалитета на Високој школи предпоставља:

- дефинисање јасне и прецизне политике квалитета коју ће доследно спроводити сви на Високој школи;
- дефинисање краткорочних и дугорочних циљева, који ће указати на начин испуњавања утврђене политике квалитета;
- дефинисање улога и задатака у систему обезбеђења квалитета за све органе Високе школе и субјекте који учествују у обезбеђењу и контроли квалитета;
- промена организационе структуре ако је то неопходно за побољшање квалитета;
- креирање адекватног и ефикасног система обезбеђења квалитета са свим потребним документима и протоколима;
- упознавање свих запослених са дефинисаном политиком квалитета, циљевима, организационом структуром и системом управљања уз објашење због чега је одређени систем одабран и које добробити доноси свима;
- институционално укључивање студената у све фазе одлучивања и формирање институционалних модела комуникације са наставницима и сарадницима високе школе.

5. Мере за успостављање културе квалитета:

- укључивање академске средине у анализу деловања постојећег система и синтезе домаћег искуства са позитивним искуствима из других земаља путем радионица, трибина и сл;
- организовање трибина и радионица па којима ће се расправљати о стандардима, критеријумима квалитета, поступцима вредновања и интерпретацијама резултата вредновања;
- након синтезе искустава у систему осигурања квалитета. ако је то потребно, иницирати промена закона и подзаконских аката којима се уређује високо образовање;
- образовати комисију з обезбеђење квалитета;
- апализирати уписну политику на Високој школи на основу потреба друштва, привреде, . капацитета институција. цене студија, уважавајући опште стратешко опредељење;
- написати протокол (водич) вредновања и правовремено упознати са правилима и **ТОКОМ** поступка и оне који вреднују и оне који се вреднују;
- постепено уводити ефективнији модел препознавања и награђивања изразитих способности и постигнућа (напуштање "уровниловке");
- периодично и континуирано спроводити вредновање студијских програма, наставе, наставника, студената и осталих показатеља квалитета те у ходу упоређивати са квалитетом других високошколских установа које остварују слични студијски програм.

6. Ова стратегија објавиће се на огласној табли Високе школе.

